

Projektno učenje in učenje na podlagi nalog v predšolski vzgoji

Projekt Vesolje – vesoljska obleka

METODOLOGIJA ZA VZGOJITELJE

Darja Antolin Drešar, Marta Licardo,
Nikolaja Golob in Ana Tina Jurgec (ur.)

Praga **2023**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Povzeto po publikaciji, ki je nastala v okviru projekta „Learning by Doing – Attainment of Basic Competences in ECEC (ABC for kindergartens)” (2020-1-CZ01-KA201-078464).

4.4 Vesolje – vesoljska obleka

Ekipo avtorjev: Iva Pustková, Pavla Macháčová
Vrtec Krátká, Kopřivnice, Češka

Projekt je realizirala skupina štirih fantov in ene deklice iz heterogenega oddelka.

Pripravljalna faza

- 1. Ozadje in formulacija teme:** V krogu smo se z otroki pogovarjali o tem, kaj bi jih v naslednjem obdobju zanimalo, o čem bi se želeli pogovarjati in kaj bi želeli izvedeti. Vse ideje smo zapisovali, na koncu smo se odločili za dve temi, in sicer Vesolje in Prazgodovina. Otroci so torej glasovali in zmagalo je Vesolje. O tem je eden od fantov dejal, da je vseeno, ker prazgodovina pravzaprav izhaja iz vesolja.
- 2. Identifikacija problema:** Pogovarjali smo se o tem, kaj vse vemo o vesolju, kako je vse skupaj tam videti, kaj vse v vesolju najdemo. Veliko otrok je odgovorilo, da »lahko tam delamo to ali ono, gremo tja« in podobno. Na podlagi tega se je pojavilo vprašanje, ali lahko v vesolje letimo mi oziroma kdo tja sploh lahko leti. Kot primer smo navedli našo gospo pomočnico in ugotavljali, pod katerimi pogoji bo postala astronautka.

Izjave otrok:	Vzgojiteljica se odziva na izpoved otrok:
To mora biti odrasel človek.	– Pavla je odrasla.
Iti mora več ljudi.	– Nekoga ji bomo našli.
To ni vnaprej dogovorjeno.	– Pa se bomo dogovorili za čez eno leto.
Komandni center je daleč.	– Tja jo bomo prepeljali ali pa bo šla z letalom.
Potrebuje raketo.	– V Ameriki, na primer, imajo rakete, poskusili jo bomo dobiti.
Imeti mora obleko.	– Zakaj potrebuje to obleko?

- 3. Formulacija ključnega vprašanja in seznam otroških vprašanj:** Kateri pogoj bi lahko uresničili v vrtcu? Kaj lahko naredimo, da bi Pavla lahko letela v vesolje? Z metodo izločevanja nam je ostal skafander. Na vprašanje, ali ga lahko izdelamo, so otroci najprej odgovarjali, da ne vedo, da najbrž ne. Nekoliko sem jih spodbudila z vprašanji: »Zakaj pa ne? Bi kdo želel poskusiti, ali bi to šlo?« Na koncu se je prijavilo pet fantov in skupaj smo proučevali problem: Ali lahko v vrtcu izdelamo skafander? Kako bo videti? Kaj bomo potrebovali za njegovo izdelavo? Kje bomo dobili materiale? Domača naloga: Ugotovite, iz česa lahko izdelamo skafander.
- 4. Formulacija rezultata/izdelka:** Skafander, ki ga lahko oblečemo.

5. Formulacija prvih korakov za doseganje ciljev in formulacija podciljev za aktivnosti otrok:

- Izoblikovanje domače naloge – zbiranje informacij;
- miselni vzorec – kaj bomo uporabili, kje bomo to dobili in podobno;
- priprava materiala za izdelavo.

Faza realizacije

Ključni trenutek št. 1: Preverjanje informacij o astronautih na spletu

Vprašanje za obravnavo skupaj z otroki: Ali astronautu zadostuje to, kar smo povedali v krogu, da bi lahko letel v vesolje?

Potek dejavnosti: Otroci so skupaj z vzgojiteljico s pomočjo računalnika iskali potrebne informacije.

Refleksivno vprašanje za vrednotenje z otroki: Ste našli in izvedeli kaj novega? Na kak način ste pridobili informacije?

Način formativnega vrednotenja: Otroci so pri iskanju informacij preizkusili delo na računalniku, potrdili so to, kar so že vedeli, in dopolnili nova spoznanja. Ker ne znajo brati (zna samo en fant), so otroci predlagali, da bi poiskal kakšen film – našli smo kratek video. Nekatere dele nam je prebral Jonáš.

Ključni trenutek št. 2: Zbiranje informacij o skafandru

Vprašanje za obravnavo skupaj z otroki: Kaj potrebujemo za izdelavo skafandra?

Potek dejavnosti: Otroci so imeli za domačo nalogo ugotoviti, iz česa bi bilo mogoče izdelati skafander in kaj vse bi moral imeti. Drugi dan smo se o tem pogovarjali in skupaj zapisovali ob sliko. Ugotavljali smo, kakšen material imamo na voljo v vrtcu in kaj bo treba pridobiti. Ta faza je trajala 2 dni.

Refleksivno vprašanje za vrednotenje z otroki: Kaj ste doma ugotovili? Kakšen material in kaj vse bomo še morali priskrbeti? Kje bomo to dobili?

Način formativnega vrednotenja: Otroci so prinesli napisane (v sodelovanju s starši) ali narisane potrebne stvari. Narisali so sliko astronauta in vzgojiteljica je ob njej zapisovala ideje in razmišljanja otrok.

Otroci lepijo gumijaste škornje in gumijaste rokavice s časopisom, nato čevlje barvajo z belo barvo

Otroci zaključujejo nahrbtnik z dihalnim aparatom – škatlico oblepljajo s časopisom, barvajo plastenke z belo barvo

Otroci obrisujejo kraj skafandra, šivajo na šivalnem stroju, pritrujejo voki-toki in krmilne gumbje na skafander s pomočjo lepila

Otroci zarisujejo odprtino za čelado, režejo, lepijo s časopisom, pritrujejo ščit iz folije. Predstavljajo se v novem skafandru.

Refleksija

Predlog teme je nastal v pogovoru z otroki. Nato smo se skupaj pogovorili o tem, kaj vse vemo o vesolju, s čim se lahko srečamo. Otroci so v svojih odgovorih pogosto omenjali, da »v vesolju delamo to ali ono, tam lahko hodimo«. Porodilo se je vprašanje, ali smo v vesolju lahko tudi mi, ali bomo tja prišli in kdo pravzaprav lahko leti v vesolje. Odgovor otrok je bil, da je to odrasli, in tako smo za primer navedli gospo pomočnico Pavlo. Otroci so iskali razloge, zakaj bi to šlo in zakaj ne. Vzgojiteljica jim je poskušala oporekati, če so kaj takoj zavrnil. Na koncu smo prišli do skafandra. Otroci so takoj zavrnilo možnost, da bi izdelali skafander v vrtcu, češ da to ne gre. Ponovno smo z dodatnimi vprašanji ugotavljali, zakaj. Iz tega je nastalo vprašanje, zakaj tega ne bi mogli poskusiti. Na koncu se je pet fantov dogovorilo, da bodo poskusili.

Po končani »domači nalogi« smo začeli s pripravo, zapisovali smo vse potrebno in zbirali material. Fantje so predstavljali svoje ideje, se medsebojno dopolnjevali, se izmenjevali na položaju nekakšnega vodje, med potekom so si izmišljali tudi druge rešitve, kot so jih prvotno načrtovali.

Čas trajanja se nam je žal podaljšal zaradi bolezni otrok. Skafander nam je na koncu uspelo dokončati, v eni fazi se je vključila tudi ena deklica.

Razvita izobraževalna področja češkega kurikula za predšolsko izobraževanje in doseženi izobraževalni cilji

Razvite ključne kompetence:

- Kompetence za učenje: Otroci so pridobivali nova spoznanja, skupaj so iskali odgovore na vprašanja. Zadano nalogo so dokončali, skupaj so ocenili svoje delo.
- Kompetence za reševanje problemov: Otroci so preizkušali nove stvari, eksperimentirali, si skupaj izmišljali nove rešitve, predstavljali lastne ideje. S svojo iniciativo in aktivnostjo so vplivali na rešitev.

- Komunikacijske kompetence: Otroci so komunicirali z otroki in odraslimi; vodili so dialog, izražali svoje razmišljanje, uporabljali enciklopedije, računalnik.
- Socialne in osebnostne kompetence: Otroci so izražali svoje mnenje, znali so se uveljaviti, a tudi podrediti. Uspeli so sodelovati pri odločitvah, spoštovali so druge.
- Aktivnostne in državljanske kompetence: Otroci so se naučili načrtovati, organizirati in ocenjevati, uspeli so se prilagoditi okoliščinam in situacijam. Zavedali so se občutka dolžnosti. Medsebojno so cenili delo drug drugega.

Razvita izobraževalna področja češkega kurikula za predšolsko izobraževanje in doseženi izobraževalni cilji

Otrok in njegovo telo

- Izpopolnjevanje spretnosti na področju fine in grobe motorike, koordinacije roke in očesa: Otroci so delali z različnimi materiali, strigli, lepili.
- Usvojitev starosti primernih praktičnih znanj in spretnosti: Otroci so uspešno opravili preprosta dela pri čiščenju.

Otrok in njegov razvoj

- Razvoj ustvarjalnosti (ustvarjalnega razmišljanja, reševanja problemov, samoizražanja): Otroci so ustvarjali po lastnih predstavah, pri ustvarjanju skafandra so uporabljali netradicionalne materiale.
- Razvoj komunikacijskih spretnosti in kultiviranega izražanja: Otroci so znali izraziti svojo idejo, znali so oblikovati vprašanja in odgovore.
- Razvoj in oblikovanje predstavljenosti in domišljije. Otroci so si znali izmišljati nove rešitve oziroma iskati alternative (kako bi nekaj naredili drugače ipd.).
- Ustvarjanje osnove za pridobivanje informacij: Otroci so se znašli pri iskanju v enciklopedijah, in s pomočjo računalnika.

Otrok in drugi

- Razvoj sodelovalnih spretnosti: Otroci so se uspeli dogovarjati med seboj, spoštovali so mnenje drugega, dogovarjali so se o skupni rešitvi.
- Ustvarjanje prosocialnih stališč, razvoj strpnosti, spoštovanja: Otroci so razumeli, da vsak zna nekaj drugega, ponujali so si medsebojno pomoč.

Otrok in družba

- Spoznavanje sveta ljudi, kulture in umetnosti, usvajanje osnovnih spoznanj o okolju, v katerem otrok živi.

- Razvoj sposobnosti za življenje v družbi ostalih ljudi (sodelovanje, vključevanje): Otroci so se bili sposobni podrediti odločitvi skupine, cenili so delo drugih.

Otrok in svet

- Ustvarjanje elementarne ozaveščenosti o širšem naravnem, kulturnem in tehničnem okolju, o njihovi raznolikosti, razvoju in nenehnih spremembah: Otroci so pridobili nove informacije o vesolju.

